

Co to jest *neutropenia*?

Neutropenia to stan, w którym we krwi znajduje się zbyt mało neutrofili (będących rodzajem białych krwinek – leukocytów), odpowiedzialnych za pierwszą linię obrony organizmu przed infekcjami.

OBJAWY NEUTROPENII I INFЕКCJI

Neutropenia zazwyczaj nie powoduje objawów, dopóki nie rozwinie się infekcja. Gorączka może być jedynym sygnałem zakażenia. W ciężkiej neutropenii typowe objawy zapalenia (ból, zaczerwienienie, obrzęk) mogą być słabe, nieobecne lub mogą być subtelne (np. owrzodzenia jamy ustnej).

UWAGĘ POWINNY ZWRÓCIĆ NASTĘPUJĄCE OBJAWY

gorączka,
dreszcze, poty

kaszel,
duszność

zaczerwienienie
skóry lub błon
śluzowych,
owrzodzenia

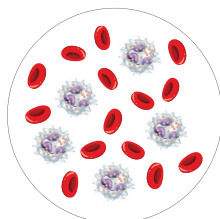
ból gardła, ból
w jamie ustnej,
ból przy oddawaniu
moczu

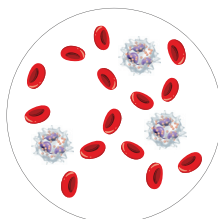
osłabienie,
zawroty głowy

JAK DIAGNOZUJE SIĘ NEUTROPENIĘ?

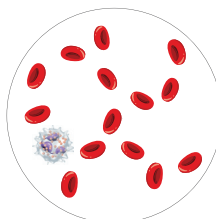
Neutropenię rozpoznaje się na podstawie morfologii krwi z rozmazem. Kluczowa jest tzw. bezwzględna liczba neutrofili (ANC):

Łagodna
<1500 neutrofili/ μ l

Umiarkowana
<1000 neutrofili/ μ l

Ciężka
<500 neutrofili/ μ l

WAŻNE!

Pacjenci z neutropenią mogą nie mieć objawów.

Gorączka bywa pierwszym objawem neutropenii.

PRZYCZYNY NEUTROPENII

- **Chemioterapia** – najczęstsza przyczyna u pacjentów onkologicznych
- **Radioterapia** – w przypadku gdy obejmuje obszary aktywnego szpiku kostnego
- **Nowotwory** naciekające szpik kostny (np. rak piersi, płuca)
- **Choroby krwi**, np. przewlekła białaczka limfocytowa, białaczka włochatokomórkowa, chłoniaki komórek NK
- **Przyjmowane leki**, m.in. niektóre antybiotyki (np. beta-laktamy)
- **Choroby autoimmunologiczne**
- **Infekcje wirusowe**
- **Infekcje pasożytnicze**, np. malaria
- **Zespoły wrodzone**, np. cykliczna neutropenia, anomalia Maya-Hegglina
- **Zatrzymanie dojrzewania komórek szpiku**
- **Czynniki genetyczne**, np. łagodna neutropenia u niektórych osób pochodzenia afrykańskiego

CZNNIKI RYZYKA

- Wiek powyżej 65 lat
- Choroby współistniejące
- Intensywna lub wielokrotna chemioterapia
- Przeszczep szpiku kostnego
- Nowotwory układu krwiotwórczego
- Obecność infekcji lub ich nawroty

ZALECENIA DLA PACJENTÓW Z NEUTROPENIĄ

częste mycie
rąk

unikanie chorych
osób i dużych
skupisk ludzi (warto
używać maseczki)

niedzielenie się
sztućcami,
naczyniami,
szczoteczką do zębów

ograniczenie
kontaktu ze
zwierzętami

skonsultowanie
z lekarzem konieczności
wykonania dodatkowych
szczepień

LECZENIE

- **Najważniejsze jest szybkie rozpoznanie i wdrożenie leczenia infekcji.** W ciężkiej neutropenii infekcje mogą rozwijać się bardzo szybko i zagrażać życiu.
- **W przypadku gorączki należy natychmiast skontaktować się z lekarzem** – nawet jeśli nie wiadomo, jaka infekcja występuje.
- **Zwykle wdraża się antybiotykoterapię o szerokim zakresie działania,** jeszcze przed ustaleniem źródła zakażenia.
- **Leczenie i profilaktyka neutropenii u pacjentów onkologicznych obejmują:** modyfikację dawek chemioterapii, opóźnienie w podawaniu dawek i/lub rozpoczęcie pierwotnej profilaktyki rekombinowanymi czynnikami wzrostu neutrofilii.

Piśmiennictwo:

1. American Cancer Society. Neutropenia (Low White Blood Cell Counts). <https://www.cancer.org/cancer/managing-cancer/side-effects/low-blood-counts/neutropenia.html> [dostęp 06.2025].
2. MSD Manual Consumer Version. Neutropenia. <https://www.msdmanuals.com/home/blood-disorders/white-blood-cell-disorders/neutropenia> [dostęp 06.2025].
3. Lustberg MB. Management of neutropenia in cancer patients. Clin Adv Hematol Oncol 2012; 10(12): 825–826.